

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Překážka výkonu funkce člena statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby

V ustanovení § 381 ObchZ je upravena překážka výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby. Účelem tohoto ustanovení je, aby se osoby, které zastávaly jakoukoli ze srovnatelných funkcí v právnické osobě, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs podle § 12a KV nebo podle srovnatelného práva cizího státu, či dokonce byl-li návrh na prohlášení konkursu podaný proti takové osobě zamítnut pro nedostatek majetku podle § 12 odst. 4 KV, po určitou dobu nepodílely na řízení nebo kontrole jiné právnické osoby.

Překážka výkonu funkce podle § 381 odst. 2 působí jen vůči osobě, která vykonávala uvedenou funkci alespoň jeden rok před podáním návrhu na prohlášení konkursu dané právnické osoby (§ 3 odst. 2 KV) nebo před vznikem povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu na její majetek. Jednoletá lhůta působí zpětně, a to ode dne podání návrhu na prohlášení konkursu. Jestliže vznikla právnické osobě povinnost podat návrh na prohlášení konkursu dříve, než došlo k podání návrhu na prohlášení konkursu, běží rozhodná doba ode dne, od kterého právnické osobě vznikla povinnost podat návrh na prohlášení konkursu.

Jednoletou lhůtu výkonu funkce je třeba vykládat tak, že na osobu, která vykonávala funkci uvedenou v odstavci 1 v době, od které neuplynul ještě jeden rok (či uplynul přesně jeden rok) do podání návrhu na prohlášení konkursu nebo vzniku povinnosti tento návrh podat, se ustanovení odstavce 1 vztahuje i v případě, že již v době podání návrhu nebo vzniku povinnosti, funkci nevykonávala. Avšak na osobu, která vykonávala funkci v době podání návrhu nebo vzniku povinnosti tento návrh podat, po dobu kratší než jeden rok, se ustanovení odstavce 1 nevztahuje.¹ Ustanovení § 381 odst. 3 stanoví dobu trvání překážky, která podle odstavce 1 trvá po dobu tří let ode dne právní moci:

a) Usnesení o zrušení konkursu po splnění rozvrhovaného usnesení podle § 44 odst. 1 písm. b) KV nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu podle § 44 odst. 1 písm. d) KV.

b) Usnesení o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku podle § 12 odst. 4 KV. Pokud byl návrh na prohlášení konkursu zamítnut z jiných důvodů než pro nedostatek majetku, překážka výkonu funkce nevzniká.

Z ustanovení odstavce 3 ve vazbě na odstavec 1 jednoznačně nevyplývá, zda je zde upraven pouze konec trvání překážky nebo i počátek jejího běhu, anebo jestli je počátkem běh u lhůty okamžik prohlášení konkursu podle odstavce 1. Pokud je upraven jak počátek, tak konec běhu lhůty, začíná překážka působit až právní mocí rozhodnutí soudu o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo jestliže majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu.

Ustanovení § 381 odst. 4 stanoví, že k překážce podle odstavce 1 se nepřihlíží:

a) *zruší-li se konkurs jinak než z důvodů uvedených v odstavci 3* – např. soud, zjistí, že nejsou předpoklady pro konkurs (§ 44 odst. 1 písm. a) KV, došlo-li k potvrzení nuceného vyrovnání a úpadce prokáže, že jím daná zajištění pro splnění nároků na vyloučení věcí z podstaty a nároků oddělených věřitelů na oddělené uspokojení (§ 28 KV) jsou dostatečná, anebo pokud nedošlo ke zrušení konkursu

podle § 44 odst. 1 KV po splnění nuceného vyrovnání,

b) *jestliže jde o likvidátora, který splnil povinnost podle § 72 odst. 2* - likvidátor je povinen podat bez zbytečného odkladu návrh na prohlášení konkursu, pokud zjistí předlužení likvidované společnosti. K překážce však dojde, byl-li likvidátor před svým jmenováním v rozhodné době orgánem nebo členem orgánu téže právnické osoby,

c) *jestliže jde o osobu, která byla zvolena do funkce po prohlášení konkursu na majetek právnické osoby* - tato osoba je povinna podat návrh na prohlášení konkursu na majetek dané právnické osoby podle § 3 odst. 2 KV, nebo

d) *jestliže jde o osobu, která se domůže v řízení podle zvláštního právního předpisu určení, že dosavadní funkci vykonávala s péčí řádného hospodáře - osoba, která se domůže návrhem na zahájení řízení podle § 80 písm. c) OSŘ rozhodnutí soudu, že vykonávala funkci s péčí řádného hospodáře, a to soudní moci daného soudního rozhodnutí.* Navrhovatel musí prokázat naléhavý právní zájem na takovém určení, přičemž taktéž nese důkazní břemeno.

Podle odstavce 5 se může právnická osoba, jejímž orgánem nebo členem orgánu se má osoba, u níž je dána překážka výkonu funkce, rozhodnout zda takovou osobu do funkce zvolí či jmenuje, a to kvalifikovanou většinou hlasů, přičemž příslušný orgán právnické osoby musí být při volbě nebo jmenování na existenci této překážky upozorněn. K odpadnutí překážky podle odstavce 5 se vyžaduje kumulativně splnění obou těchto podmínek. Jestliže se již osoba, u které je dána překážka pro výkon funkce statutárním orgánem nebo jeho členem či členem jiného orgánu stala, je možné tuto osobu ve funkci podle odstavce 6 potvrdit nebo odvolat. K potvrzení se vyžaduje kvalifikované většiny hlasů příslušného orgánu, který tuto osobu do funkce zvolil nebo jmenoval. V případě, že k potvrzení volby nebo jmenování nedojde do tří měsíců ode dne, kdy překážka podle odstavce 1 nastala, výkon funkce zanikne posledním dnem této lhůty.

Ustanovení odstavce 7 stanoví - jde-li o společníka veřejnéobchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti, překážka podle odstavce 1 odpadá nebo je společník ve funkci podle odstavce 6 potvrzen, uzavřou-li o tom společníci dohodu v písemné formě s úředně ověřenými podpisy. Vyžaduje se dohoda všech společníků. Pokud překážka výkonu funkce statutárního orgánu nastane v době, kdy už společník funkci vykonává, je zapotřebí uzavřít do tří měsíců od vzniku překážky dohodu všech společníků o potvrzení ve funkci. Nedojde-li k uzavření dohody, přestane být marným uplynutím lhůty dotčený společník statutárním orgánem.

Odstavec 8 stanoví, že *rozhodnutí podle odstavců 5 a 6 je u ostatních právnických osob, které jsou podnikateli, v působnosti nejvyššího orgánu.* Ustanovení odstavce 5 a 6 se vztahují na družstva a jiné podnikatelské právnické osoby.

Pozn.:

¹ Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník - komentář. 11. vydání. Praha: C.H. BECK, 2006, s. 141

Další články:

- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)